

1 Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

- **Productidentificatie**
- **Handelsnaam:** NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben
- **Artikelnummer:**
4000354080, 4000354081, 4000354082, 4000354083, 4000354084, 4000354085, 4000354086, 4000354087
- **Toepassing van de stof / van de bereiding** in accordance with product designation
- **Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad**
- **Fabrikant/leverancier:**
Nordwest Handel AG
Berliner Str. 26 - 36
D-58135 Hagen

Phone: +49 (0)2331/4610
Fax: +49 (0)2331/461389
- **Inlichtingengevende sector:** see above
- **Telefoonnummer voor noodgevallen:**
Beratungsstelle bei Vergiftungen, Mainz
Tel. 0049 (0) 6131 / 19240

2 Identificatie van de gevaren

- **Indeling van de stof of het mengsel**
- **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

GHS02 vlam

Ontvl. aerosol 1 H222 Zeer licht ontvlambare aerosol.

GHS07

Oogirrit. 2 H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

- **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG**

F+; Zeer licht ontvlambaar

R12: Zeer licht ontvlambaar.

R66-67: Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

- **Speciale gevaaromschrijving voor mens en milieu:**

Het product moet een markering krijgen op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatie-richtlijn voor bereidingen in de EG", laatste editie.

Bij langer of herhaald contact met de huid kan dermatitis (huidontsteking) door de ontvettende werking van het oplosmiddel ontstaan.

Voorzichtig! Recipiënt staat onder druk.

- **Classificatiesysteem:**

De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.

- **Etiketteringselementen**

- **Kentekening volgens EEG-richtlijnen:**

Het product is volgens de EG-richtlijnen/GefStoffV (de verordening inzake gevaarlijke stoffen) geclassificeerd en gekenmerkt.

- **Kenletter en gevaaromschrijving van het product:**

F+ Zeer licht ontvlambaar

- **R-zinnen:**

12 Zeer licht ontvlambaar.

66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.

(Vervolg op blz. 2)

Handelsnaam: NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben

(Vervolg van blz. 1)

67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

• **S-zinnen:**

- 2 Buiten bereik van kinderen bewaren.
- 16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
- 23 damp/spuitnevel niet inademen.
- 51 Uitsluitend op goed geventileerde plaatsen gebruiken.
- 56 Deze stof en de verpakking naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen.
- 60 Deze stof en de verpakking als gevaarlijk afval afvoeren.

• **Speciale omschrijving van bepaalde toebereidingen:**

Houder onder druk. Beschermen tegen de zon en niet blootstellen aan een hogere temperatuur dan 50° C. Ook na gebruik niet doorboren of verbranden.
Niet spuiten in de richting van een vlam of een gloeiend voorwerp.
Zonder voldoende ventilatie is de vorming van een explosief mengsel mogelijk.

• **Indeling volgens de Richtlijn 75/324/EEG:** Zeer licht ontvlambaar

• **Andere gevaren**

• **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**

- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.

3 Samenstelling en informatie over de bestanddelen

• **Chemische karakterisering: Mengsels**

• **Beschrijving:** Mengsel van na elkaar aangevoerde stoffen met ongevaarlijke bijmengingen.

• **Gevaarlijke inhoudstoffen:**

CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7	butaan F+ R12 Ontvl. Gas 1, H220; Gas onder druk, H280	25-50%
CAS: 67-64-1 EINECS: 200-662-2	aceton Xi R36; F R11 R66-67 Ontvl. vlst. 2, H225; Oogirrit. 2, H319; STOT eenm. 3, H336	10-25%
CAS: 64742-48-9 EINECS: 265-150-3	nafta (aardolie), met waterstof behandeld zwaar Xn R65; Xi R38; F R11; N R51/53 R66-67 Ontvl. vlst. 3, H226; Aquat. chron. 1, H410; Acute tox. 4, H302	10-25%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9	propaan F+ R12 Ontvl. Gas 1, H220; Gas onder druk, H280	10-25%
CAS: 141-78-6 EINECS: 205-500-4	ethylacetaat Xi R36; F R11 R66-67 Ontvl. vlst. 2, H225; Oogirrit. 2, H319; STOT eenm. 3, H336	2,5-10%
CAS: 64742-49-0 EINECS: 265-151-9	nafta (aardolie), met waterstof behandeld licht Xn R65; Xi R38; F R11; N R51/53 R67 Ontvl. vlst. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; Aquat. acuut 1, H400	≤ 2,5%

• **Aanvullende gegevens:**

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

4 Eerstehulpmaatregelen

• **Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**

- **Na het inademen:** Frisse lucht toedienen; bij klachten arts ontbieden.
- **Na huidcontact:** Over het algemeen is het produkt niet prikkelend voor de huid
- **Na oogcontact:** Ogen bij geopend ooglid meerdere minuten met stromend water spoelen
- **Na inslikken:** Als de klachten niet minderen, een arts raadplegen

(Vervolg op blz. 3)

Handelsnaam: NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben

(Vervolg van blz. 2)

- **Informatie voor de arts:**
- **Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

5 Brandbestrijdingsmaatregelen

- **Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:**
CO₂, bluspoeder of waterstraal. Grotere brand met waterstraal bestrijden of met schuim, dat tegen alcohol bestand is.
- **Blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:** Krachtige waterstraal
- **Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Advies voor brandweerlieden**
- **Speciale beschermende kleding:** Geen bijzondere maatregelen nodig.

6 Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- **Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**
Beschermende kleding aantrekken. Niet beschermde personen op afstand houden.
- **Milieuvoorzorgsmaatregelen:** Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.
- **Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:** Voor voldoende ventilatie zorgen.
- **Verwijzing naar andere rubrieken**
Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

7 Hantering en opslag

- **Handling:**
- **Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.
Tanks voorzichtig openen en behandelen.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**
Nietspuiten in de richting van een vlam of een gloeiend voorwerp.
Onststekingsbronnen op afstand houden - niet roken.
Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.
Houder onder druk. Beschermen tegen de zon en niet blootstellen aan een hogere temperatuur dan 50°C, bijv. door gloeilampen. Ook na gebruik niet doorboren of verbranden.
- **Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:**
Op een koele plaats bewaren.
De overheidsbepalingen m.b.t. de opslag van drukgaspakkingen moeten in acht genomen worden.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
Tanks ondoordringbaar gesloten houden.
Tanks niet gasdicht afsluiten.
Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.
Tegen hitte en directe zonnestralen beschermen.
- **Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:**
Geen aanvullende gegevens. Zie 7.

(Vervolg op blz. 4)

Handelsnaam: NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben

(Vervolg van blz. 3)

· **Controleparameters**

· **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**

67-64-1 aceton

MAK () Korte termijn waarde: 2420 mg/m³
Lange termijn waarde: 1210 mg/m³

110-54-3 n-hexaan

MAK () Korte termijn waarde: 144 mg/m³
Lange termijn waarde: 72 mg/m³

· **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.

· **Maatregelen ter beheersing van blootstelling**

· **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**

· **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**

Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.

Gassen/dampen/aërosol niet inademen.

· **Ademhalingsbescherming:**

Bij korte of geringe belasting ademfiltertoestel; bij intensieve resp. langdurige expositie een van de omringende lucht onafhankelijk ademhalingstoestel gebruiken.

Bij onvoldoende ventilatie ademhalingsbescherming.

· **Handbescherming:**

Het handschoenmateriaal moet ondoorlatend en bestand zijn tegen het product / de stof / de bereiding.

Op grond van falende testen kan geen aanbeveling voor handschoenmateriaal voor het product / de bereiding / het chemicaliënmengsel afgegeven worden.

Kies handschoenmateriaal rekening houdend met de penetratietijden, de permeatiegraden en de degradatie.

· **Handschoenmateriaal**

De keuze van een geschikte handschoen is niet alleen afhankelijk van het materiaal, maar ook van andere kwaliteitskenmerken en verschilt van fabrikant tot fabrikant. Aangezien het product uit meerdere stoffen is samengesteld, is de duurzaamheid van de handschoenmaterialen niet vooraf berekenbaar en moet derhalve vóór het gebruik worden getest.

· **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal**

De precieze penetratietijd kunt u te weten komen bij de handschoenfabrikant; houd er rekening mee.

· **Oogbescherming:**

Nauw aansluitende veiligheidsbril

9 Fysische en chemische eigenschappen

· **Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

· **Algemene gegevens**

· **Voorkomen:**

Vorm:

Aërosol

Kleur:

Verschillend, naargelang van kleuring

· **Reuk:**

Karakteristiek

· **Geurdrempelwaarde:**

Niet bepaald.

· **pH-waarde:**

Niet bepaald.

· **Toestandsverandering**

Smelpunt/smeltbereik:

Niet bepaald.

Kookpunt/kookpuntbereik:

-44°C

· **Vlampunt:**

-97°C

· **Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):**

Niet bruikbaar.

· **Ontstekingstemperatuur:**

240°C

· **Ontbindingstemperatuur:**

Niet bepaald.

(Vervolg op blz. 5)

Handelsnaam: NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben

(Vervolg van blz. 4)

· Zelfontsteking:	Het produkt ontbrandt niet uit zichzelf.
· Ontploffingsgevaar:	Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk, maar de vorming van ontploffingsgevaarlijke damp-/luchtmengsels is mogelijk.
· Ontploffingsgrenzen:	
Onderste:	0,6 Vol %
Bovenste:	13,0 Vol %
· Dampdruk bij 20°C:	8300 hPa
· Dichtheid bij 20°C:	0,71785 g/cm ³
· Relatieve dichtheid	Niet bepaald.
· Dampdichtheid	Niet bepaald.
· Verdampingssnelheid	Niet bruikbaar.
· Oplosbaarheid in/mengbaarheid met Water:	Niet resp. gering mengbaar.
· Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):	Niet bepaald.
· Viscositeit	
Dynamisch:	Niet bepaald.
Kinematisch:	Niet bepaald.
· Oplosmiddelgehalte:	
Organisch oplosmiddel:	84,8 %
Gehalte aan vaste bestanddelen:	11,0 %
· Overige informatie	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

10 Stabiliteit en reactiviteit

- **Reactiviteit**
- **Chemische stabiliteit**
- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:** Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.
- **Mogelijke gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.
- **Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Gevaarlijke ontledingsproducten:** Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

11 Toxicologische informatie

- **Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**

- **Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:**

64742-48-9 Gemisch aliphatischer, naphtenischer Kohlenwasserstoffe; Aromatengehalt: <0,5%

Oraal	LD50	>5000 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>3000 mg/kg (rab)

- **Primaire aandoening:**
- **op de huid:** Geen prikkelend effect.
- **aan het oog:** Geen prikkelend effect.
- **Overgevoeligheid:** Geen effect van overgevoeligheid bekend.

12 Ecologische informatie

- **Toxiciteit**
- **Aquatische toxiciteit:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Persistentie en afbreekbaarheid** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

(Vervolg op blz. 6)

Handelsnaam: NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben

(Vervolg van blz. 5)

- **Gedrag in milieu-compartimenten:**
- **Bioaccumulatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
Gevaar voor water klasse 1 (D) (Zelfclassificatie): gevaar voor water klein
Niet onverdund of in grote hoeveelheden lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in de riolering.
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.
- **Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

13 Instructies voor verwijdering

- **Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Mag niet tesamen met huisvuil gestort worden of in de riolering terechtkomen.
- **Niet gereinigde verpakkingen:**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

14 Informatie met betrekking tot het vervoer

- **Vervoer over land ADR/RID (grensoverschrijdend):**

- **ADR/GGVSEB klasse:** 2 5F Gassen
- **Kemler-getal:** -
- **VN-nummer:** 1950
- **Verpakkingsgroep:** -
- **Etiket:** 2.1
- **Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN:** 1950 SPUITBUSSEN
- **Tunnelbeperkingscode** D

- **Vervoer per zeeschip IMDG:**

- **IMDG-klasse:** 2.1
- **VN-nummer:** 1950
- **Label** 2.1
- **Verpakkingsgroep:** -
- **EMS-nummer:** F-D,S-U
- **Marine pollutant:** Neen
- **Juiste technische benaming:** AEROSOLS

- **Luchtvervoer ICAO-TI en IATA-DGR:**

- **ICAO/IATA-klasse:** 2.1
- **VN/ID-nummer:** 1950

(Vervolg op blz. 7)

Handelsnaam: NOW Markierungsspray - 500 ml - div. Farben

(Vervolg van blz. 6)

- **Label** 2.1
- **Verpakkingsgroep:** -
- **Juiste technische benaming:** AEROSOLS, flammable

- **VN "Model Regulation":** UN1950, SPUITBUSSEN, 2.1
- **Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Waarschuwing: Gassen
- **Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code** Niet bruikbaar.

15 Regelgeving

- **Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**
- **Nationale voorschriften:**
- **Gevaarklasse v. water:** Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Saneringsinspanning A
- **Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

16 Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

· Relevante zinnen

- H220 Zeer licht ontvlambaar gas.
- H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.
- H226 Ontvlambare vloeistof en damp.
- H280 Bevat gas onder druk; kan ontploffen bij verwarming.
- H302 Schadelijk bij inslikken.
- H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terechtkomt.
- H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
- H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
- H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen.
- H410 Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
- R11 Licht ontvlambaar.
- R12 Zeer licht ontvlambaar.
- R36 Irriterend voor de ogen.
- R38 Irriterend voor de huid.
- R51/53 Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
- R65 Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.
- R66 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
- R67 Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

· Blad met gegevens van de afgifte-sector:

NORDWEST Service Center
Tel.: +49 (0)2331/4614500
Fax: +49 (0)2331/4614549
Email: service-center@nordwest.com

· Afkortingen en acroniemen:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organization
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

- *** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**